

Latvijos, Estijos ir Lietuvos konferencija
Baltijos šalių dainų ir šokių švenčių tradicijos tęstinumas
Rygoje, 2007 m. lapkričio 8-10 d.

Rezoliucija

Didžiai vertinant ligšiolinį trijų Baltijos valstybių bendradarbiavimą, pasikeitimą patirtimi ir idėjomis Dainų ir šokių švenčių tradicijos ir nematerialaus kultūrinio paveldo apsaugos srityse,

Pripažįstant kiekvienos valstybės nematerialaus kultūros paveldo bendrumus ir skirtumus, tarp jų nevienodą Dainų ir šokių švenčių tradicijos išsaugojimo ir tęstinumo patirtį,

Išreiškiant įsitikinimą, kad kiekvienas Baltijos valstybių gyventojas turi teisę susipažinti su ankstesnių kartų kultūriniu paveldu ir pareigą prisidėti jį atskleidžiant, saugant ir vartojant,

Pabrėžiant, kad globalizacijos akivaizdoje ypač svarbu išsaugoti kultūrų įvairovę ir unikalias kiekvienos tautos kultūrinės tradicijas – nematerialų kultūros paveldą;

Pripažįstant, kad kultūrų įvairovė ir nematerialus kultūros paveldas yra kiekvienos valstybės, regiono ar vietos savivaldos darnios plėtotės pagrindas ir ypač išskiriant žodinio ir nematerialaus paveldo vaidmenį išlaikant vietos bendruomenių identitetą bei skatinant bendruomenės vidinį socialinį sutelktumą,

Pabrėžiant, kad vietos valdžios institucijos/bendruomenės turi lemiamą vaidmenį išsaugant Žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo šedevru pripažintą Dainų ir šokių švenčių tradiciją,

Taip pat pabrėžiant žmogiškojo faktoriaus – kiekvieno praktiko/dalyvio motyvacijos ir (profesinių) įgūdžių, ypač meninių vadovų ir tradicijos proceso organizatorių motyvacijos ir įgūdžių – reikšmingą įtaką nenutrūkstamam tradicijos saugojimo procesui užtikrinti ir tradicijos kokybei išlaikyti,

Pripažįstant lemiamą asmenybės vaidmenį motyvuojant Dainų ir šokių švenčių dalyvius ir užtikrinant tradicijos perdavimo tęstinumą,

Mes, Latvijos, Estijos ir Lietuvos konferencijos “Baltijos šalių Dainų ir šokių švenčių tradicijos tęstinumas” dalyviai, diskusijose sutarėme dėl išvadų ir pasiūlymų, kuriuos skiriame savo valstybių parlamentams, vyriausybėms, savivaldybėms, nevyriausybiniams organizacijoms, visuomenei ir žiniasklaidos institucijoms:

1. Siekiant užtikrinti Dainų ir šokių švenčių tradicijos proceso tęstinumą, būtina, kad valstybės ir vietos valdžios institucijos suvienytų savo pastangas aiškiems, sisteminiams proceso mechanizmams sukurti, nustatytų pastovius finansavimo šaltinius ir tiksliai apibrėžtų įvairių lygių tradicijos saugotojų atsakomybę. Šiuo tikslu turi būti sukurtas išsamus strateginės plėtros planas, kuriame būtų aptarti šie klausimai:
 - 1.1. Optimalus renginių (nacionalinės vaikų ir jaunimo šventės, nacionalinės šventės, regioninės ir vietinės šventės,/dainų ir šokių dienos/, konkursai, festivaliai) ir kitos veiklos, turinčios lemiamos įtakos dainų ir šokių švenčių žanrų raidai, ciklas;
 - 1.2. Visų Dainų ir šokių šventės tradiciją sudarančių meno sričių ir žanrų vadovų motyvavimas;
 - 1.3. Tinkamų teisinių, finansinių, edukacinių, organizacinių ir kt. sąlygų kolektyvų, grupių ir individų veiklai sukūrimo principai, įvertinantys dalyvių skaičių ir kolektyvo reprezentuojamų meno sričių bei žanrų įvairovę;
 - 1.4. Tikslingas finansinių ir žmogiškųjų resursų paskirstymas, remiantis nustatytais principais ir renginių įgyvendinimo planu;
 - 1.5. Vietinio lygmens kultūros ir švietimo institucijų, laiduojančių tradicijos gyvavimui reikiamą infrastruktūrą bei veiklos organizavimą, vaidmuo.

2. Dainų ir šokių švenčių, kaip įvairiapusės simbolinės ir švietėjiškos vertės kultūrinės raiškos procesą, būtina vertinti visą gyvenimą trunkančio mokymosi kontekste. Tradicijos perdavimas iš kartos į kartą yra esminis jos tęstinumo veiksnys, todėl turi būti stiprinamas bendradarbiavimas, ryšis tarp Jaunimo ir Nacionalinių švenčių procesų, jų dalyvių, organizuojant bendras nacionalinio, regioninio ir vietinio lygmens veiklas. Bendradarbiaujant švietimo ir kultūros sektoriams visais lygmenimis turėtų būti rengiamos švietimo programos, prisidedančios prie meninių įgūdžių ugdymo ir tradicijos vertybių išsaugojimo.

3. Esminė prielaida siekiant užtikrinti tradicijos tęstinumą ir deramą meninį atlikėjų, kolektyvų bei švenčių lygį, yra kvalifikuoti ir motyvuoti žmogiškieji ištekliai (meno vadovai, meninio ugdymo pedagogai, kultūros administratoriai ir kiti kultūros specialistai). Tam būtina parengti visa apimančią ir pagrįstą motyvavimo programą:
 - 3.1. Lietuvos, Latvijos ir Estijos ekspertams reikėtų numatyti bendrus esminius programos principus;
 - 3.2. Kiekvienai valstybei ir jos regioninėms, savivaldos institucijoms išplėtoti pagrindines programos kryptis ir pasidalyti atsakomybe;
 - 3.3. Kiekvienai savivaldybei ir apskritims parengti veiksmų planą, paremtą atitinkamais principais, kryptimis, vietinėmis tradicijomis ir įgyta patirtimi.

Išskirtinį dėmesį reikėtų skirti šiems svarbiems aspektams:
 stabiliam ir konkurencingam, kvalifikaciją ir darbo rezultatus atitinkančiam atlyginimui; geroms darbo sąlygoms ir pozityviai darbo aplinkai; profesinių įgūdžių ugdymo ir tobulinimo galimybėms, finansinėms priemonėms.

4. Dainų ir šokių švenčių rengimo procese turi būti pabrėžiamas vietos kultūrinės aplinkos ir nematerialaus kultūros paveldo unikalumas, išryškinama ir stiprinama regiono, vietos tapatybė, ypač visais lygmenimis plėtojant veiklą, kurios paskirtis – perduoti tradicines žinias ir įgūdžius. Atitinkamas dėmesys turi būti skiriamas nacionaliniams kostiumams, kaip vienai iš akivaizdžių vietos tapatybės išraiškos formų, ir švenčių eitynėms kaip svarbiai šios išraiškos pristatymo galimybei.

5. Toliau plėtojant Estijos, Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimą:
 - 5.1. Stiprinti trijų valstybių menininkų sąjungų, kolektyvų vadovus, kitų sričių specialistus vienijančių organizacijų tarpusavio ryšius;
 - 5.2. Parengti ir patvirtinti bendras kolektyvų vadovų, specialistų stažuočių programas, kad jie galėtų mokytis ir semtis patirties vieniems iš kitų kultūros institucijose ir meno kolektyvuose;
 - 5.3. Sukurti lyginamųjų rodiklių sistemą tradicijos tęstinumo būklei visose šalyse įvertinti (pvz., atlikėjų/ dalyvių skaičius lyginant su šalies gyventojų skaičiumi ir pan.);
 - 5.4. Atnaujinti Baltijos dainų ir šokių šventės tradicijos koordinacinio komiteto veiklą, pavesti jam Baltijos šalių konferencijų priimtų rezoliucijų vykdymo valstybiniu lygmeniu monitoringą, informuoti apie įvykusius poslinkius ir parengti naują veiksmų planą, skirtą Dainų ir šokių šventės tradicijai išsaugoti bei atgaivinti.
 - 5.5. Organizuoti Baltijos šalių konferencijas, skirtas Dainų ir šokių švenčių tradicijoms ne rečiau kaip kas treji metai ir greta to rengti profesines diskusijas prie apskrito stalo apie įvykusių Dainų ir šokių švenčių repertuaro politiką, meniniais ir organizaciniais bei kitais klausimais.